

Растителнозащитни дейности в овощната градина през май

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.05.2024 *Брой:* 5/2024

Очакваните валежи в края на май могат да доведат до напукване на плодовете, особено при череши и вишни, както и да засилят заразяванията от гъбни и бактериални болести по овощните дръвчета. Поради и топлото време обезателно тогава ще са необходими превантивни фунгицидни пръскания. Наложителни са и инсектицидните третираня, тъй като по-високите температури благоприятстват развитието на насекомите.

По-подходящи условия за провеждане на растителнозащитни пръскания срещу редица болести – ранно кафяво гниене, сачмянка, струпяване по семковите овощни видове и насекоми, които се развиват

усилено през месеца ще има в края на първото десетдневие, в началото и края на второто и през повечето дни от третото десетдневие на май.

При засегнатите от градушка трайни насаждения се препоръчва третиране с медсъдържащи фунгициди за ограничаване риска от вторични зарази с патогени.

В овощните разсадници

Брашнеста мана по ябълка

Продължава борбата с болестите и неприятелите по овощките в питомниците и семенилицата. Срещу струпяване по ябълка и круша се извършват 2-3 пръскания с някой от следните медни препарати – 1 % бордозелов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП -150-250 г/дка, Шампион ВП - 0,3 %, Капър Кий – 180-300 г/дка, срещу брашнестата мана по ябълката и прасковата – 3-4 пръскания през 8-10 дни с препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка или един от препаратите - Систан 20 ЕВ – 0,03 %, Луна Експирианс – 50-75 мл/ дка, Флинт Макс 75 ВГ – 0,02 %, срещу цилиндроспориозата с Силит 544 СК – 125 мл/дка, срещу листните въшки и листогризещите насекоми с инсектицид с активна база делтаметрин - Дека ЕК – 30-50 мл/дка, Децис 100 ЕК - 7,5 -12,5 мл/дка, Делмур – 50 мл/дка, Метеор – 0,06 -0,09% или друг пиретроиден препарат.

В овощните насаждения

Поставят се ловни пояси, напоени с пиретроиден инсектицид – Децис 100 ЕК - 7,5 -12,5 мл/дка, Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) върху стъблата на ябълките, крушите, сливите и орехите срещу плодовите червеи. Ивиците от велпапе с ширина 15-20 см опасват стъблата под първото скелетно разклонение, след почистване на старата кора на цялото стъбло. Поясът се привързва само в горния край.

Поставят се неотровни ловни пояси от велпапе, които се правят наблюдения за летежа на пеперудите от второто поколение плодови червеи.

Ларва на черешова муха

Събират се червиви плодове от черешова муха и се поставят под рамки – изолатори, за да се проследи развитието ѝ през следващата година. Необходими са 500-1000 плода – по 50-100 под 5-10 кафеза.

От средата на месеца през 8-10 дни ябълковите насаждения се преглеждат за установяване плътността на листоминиращите молци, акари и листни въшки.

Сливовите насаждения се преглеждат за болестта шарка. Заразените дървета, в случай че не са от толерантни сортове, се маркират, за да се изкоренят есента.

Овощните дървета, страдащи от хлороза, се наторяват със зелен камък - 150 г/ 10 л вода.

Събират се плодовете с лъжегъсеници на сливовата плодова оса и се поставят под рамки изолатори, за да се проследи развитието ѝ през пролетта на следващата година. Вземат се по 500 – 1000 плодчета и се поставят по равно под пет изолатора.

Насажденията нападнати от бяла американска пеперуда се третират с дипел 2X (0,1 %) или друг препарат на база *бацилус турингензис*.

Костилковите насаждения, нападнати от черна златка се третират неколкократно през 8-10 дни с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка). Пръскането е насочено срещу възрастните насекоми, когато излизат от укритията си.

Ранно кафяво гниене по череша

Трето следцъфтежно пръскане на крушовите насаждения се извършва 10-12 дни срещу струпяване, кафяво гниене, бели листни петна, ръжда и крушова плодова оса, крушова бълха съответно с един от

препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) и с един от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка).

Струпясване по круша

Ябълковите дървета се пръскат с един от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу струпясване, с препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка или един от препаратите - Систан 20 ЕВ – 0,03 %, Луна Експирианс – 50-75 мл/ дка, Флинт Макс 75 ВГ – 0,02 % срещу брашнеста мана, с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу първото поколение на плодовия червей, кръвната въшка, листоминиращи молци, листни въшки, с един от препаратите Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/ дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка), Харпун (30 мл/дка) срещу калифорнийска щитоносна въшка и с един от акарицидите - Аполо 50 СК (40 мл/дка), Нисоран 5 ЕК (0,05 %), Натуралис (100-150 мл/дка) срещу акари.

Крушовите насаждения се пръскат с един от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу струпясване и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15

мл/дка) и др. срещу плодов червей, листоминиращи молци и крушова листна оса, крушова дървеница, крушова бълха.

Сачмянка

Четвърто следцъфтежно пръскане на кайсиевите насаждения се извършва с един от препаратите - Карповирусин (100 мл/дка), Мадекс Топ (10 мл/дка), Дипел ДФ (50-150 г/дка), Синеис 480 СК (20-37,5 мл/дка), Делегат 250 ВГ (30 г/дка), Авант 150 ЕК (33,3 мл/дка), Дека ЕК (30 мл/дка), Деклайн 2,5ЕК (30 мл/дка), Ламдекс екстра (60-100 г/дка) срещу източен плодов червей. Кайсиевите насаждения се пръскат с един от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу сачмянка и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу източен плодов червей, анарзия и др.

Трето следцъфтежно пръскане на черешовите насаждения се прави със Силит 544 СК – 125 мл/дка срещу цилиндроспориоза, с някой от препаратите – Курацио (200 мл/дка), Хорус 50 ВГ (50г/дка), Каптан 80 ВГ (150-180 г/дка) срещу сачмянка, кафяво гниене и с някой от следните пиретроидни инсектициди - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу черешова муха и средиземноморска плодова муха, хоботници, листни и щитоносни въшки, листогризеци гъсеници.

Извършва се 10-12 дни след улавяне на първите черешови мухи. Ранозреещите сортове не се пръскат срещу черешова муха.

Около 12-15 дни след третото се извършва четвърто следцъфтежно пръскане на черешвите и вишневите насаждения с Силит 544 СК – 125 мл/дка срещу цилиндроспориоза, с Курацио - 200 мл/дка, Хорус 50 ВГ - 50г/дка, Каптан 80 ВГ - 150-180 г/дка срещу кафяво гниене и сачмянка и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка)... срещу черешова муха, средиземноморска плодова муха, петнистокрила дрозифила, вишнева оса, листни въшки и други неприятели.

Второ следцъфтежно пръскане на ореховите дървета се извършва с меден препарат - 1 % бордолезов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП -150-250 г/дка, Шампион ВП - 0,3 %, Капър Кий – 180-300 г/дка срещу антракноза и бактериоза и с един от препаратите – Клоузър 120 СК – 20 мл/дка, Тепеки 14 г/дка, Моспилан 20 СГ – 25 г/дка срещу листни въшки.

Ореховите дървета се третират с меден препарат - 1 % бордолезов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП -150-250 г/дка, Шампион ВП - 0,3 %, Капър Кий – 180-300 г/дка срещу антракноза и бактериоза и с един от препаратите - Карповирусин (100 мл/дка), Мадекс Топ (10 мл/дка), Дипел ДФ (50-150 г/дка), Синеис 480 СК (20-37,5 мл/дка), Делегат 250 ВГ (30 г/дка), Авант 150 ЕК (33,3 мл/дка), Дека ЕК (30 мл/дка), Деклайн 2,5ЕК (30 мл/дка), Ламдекс екстра (60-100 г/дка) срещу плодови червеи.

Бадемова листна оса

Четвърто следцъфтежно пръскане на бадемовите дървета се провежда 10-14 дни след третото с един от препаратите – Курацио - 200 мл/дка, Хорус 50 ВГ - 50г/дка, Каптан 80 ВГ - 150-180 г/дка срещу сачмянка, струпяване, церкоспороза и с някой от следните пиретроидни препарати - Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка), Сумицидин 5 ЕК (0,02 %), Афикар 100 ЕК (15 мл/дка), Ефциметрин 10 ЕК (15 мл/дка) срещу бадемова листна оса, бадемов семеяд.

Второ пръскане след прецъфтяване на лешниковите насаждения се прави с препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка или един от препаратите - Систан 20 ЕВ – 0,03 %, Луна Експирианс – 50-75 мл/ дка, Флинт Макс 75 ВГ – 0,02 % срещу брашнеста мана и с Кораген 20 СК (18-30 мл/дка), но може да се използват контактни инсектициди от всички групи - Децис 100 ЕК (12,25 мл/дка), Суми Алфа 5 ЕК (0,03%), Карате Зеон 5 СК (15 мл/дка), Ламдекс екстра (100-120 г/дка) срещу лешников хоботник.

В ягодиите насаждения

В края на цъфтежа се прави пръскане със Сигнум (75 г/дка) срещу брашнеста мана, бели и червени листни петна, сиво гниене и с един от препаратите - Валмек (60-96 мл/дка), Аполо 50 СК (40 мл/дка), Нисоран 5 ЕК (0,05 %), Натуралис (100-150 мл/дка) срещу ягодиов акар.

След обирание на плодовете ягодиите насаждения се пръскат 1-2 пъти през 7-8 дни с един от акарицидите - Валмек (60-96 мл/дка), Аполо 50 СК (40 мл/дка), Нисоран 5 ЕК (0,05 %), Натуралис (100-150 мл/дка) срещу видовете акари – ягодиов, паяжинообразуващ, атлантически.

При нападение от голи охлюви се разпръсква мезурол шнекенкорн - 300 г/дка.

Изкореняват се ягодиите растения нападнати от вирусни болести и коренови хоботници.

В малиновите насаждения

Следцъфтежно малиновите полухрасти се пръскат със Сигнум (100 г/дка) за борба с дидимелата, кониотириума, ръждата, антракнозата, листните петна и с Децис 100 ЕК (7,5 -12,5 мл/дка) или друг

пиретроиден инсектицид срещу малиновия молец, листните въшки, листогризеци гъсеници и Бермектин (15-100 мл/дка) срещу малинов акар и обикновен паяжинообразуващ акар.

Изкореняват се малиновите растения нападнати от вирусни болести.

В касисовите насаждения

Второ следцъфтежно пръскане на касисовите насаждения се провежда 10-14 дни след първото със някой меден препарат - 1 % бордолезов разтвор, Фунгуран ОН 50 ВП (150-250 г/дка), Шампион ВП (0,3 %), Капър Кий (180-300) г/дка или Силит 544СК (125 мл/дка) за борба с антракнозата и листните петна, с Топаз 100 ЕК (0,05%) срещу американската брашнеста мана и с Моспилан 20 СГ (25 г/дка) срещу листни въшки, Бермектин (15-100 мл/дка) срещу акари.

За борба с брашнестата мана по касиса 10-14 дни след второто следцъфтежно пръскане се прави още едно пръскане с Топаз 100 ЕК (0,05%) или препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка.

Касисовите насаждения се третират със Силит 544СК (125 мл/дка) срещу листни петна, с Топаз 100 ЕК (0,05%) или препарат на база сяра - Сяра ВГ 600 г/дка, Солфо 80 ВГ – 750 г/дка срещу брашнеста мана. При силно нападение от акари се добавя Бермектин (15-100 мл/дка).

Стъкленка

Пръскането срещу стъкленка е ефикасно, когато са излетели около 50 % от пеперудите.

Плевелите в касисовите насаждения се пръскат със Стомп Аква 250-300 мл/дка.